

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	MJRP-P0-100; MJRU-P0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	5 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zadania zamknięte

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.

Zadanie otwarte sprawdzające rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
 - popełnia błędy, które
 - zmieniają znaczenie wyrazu, np. *koper* zamiast *kopert* w zadaniu 5.5.
 - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *sześć* zamiast *sześć* w zadaniu 5.4.
 - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *na leczenie* w zadaniu 5.7.
 - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej.
 - udziela odpowiedzi, która
 - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *kilka* zamiast *sześć* w zadaniu 5.4.
 - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *psów* zamiast *15 psów* w zadaniu 5.6.
 - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *na leczenie psów i kotów i karmę* zamiast *na leczenie psów i kotów* w zadaniu 5.7.
 - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *niecałe 6* zamiast *6* w zadaniu 5.4.
 - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *конвертов* zamiast *kopert* w zadaniu 5.5. (dla arkusza MJRP-P0-100-2305); *лікування* *бездомних собак і котів* zamiast *лечение бездомных собак и котов* w zadaniu 5.7. (dla arkusza MJRU-P0-100-2305).
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku rosyjskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.
4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku rosyjskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla konkretnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są również odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	F
1.2.			P
1.3.			F
1.4.			F
1.5.			P

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.4) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	F
2.2.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	E
2.3.			C
2.4.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	A
2.5.		II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	D

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1246).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	II.3) Zdający określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	C
3.2.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
3.3.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	C
3.4.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A
3.5.			C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	D
4.2.			F
4.3.			B
4.4.			A

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	A
5.2.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
5.3.		III.2) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	D

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		
	Wymagania ogólne		Wymagania szczegółowe
5.4.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
5.5.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].</i>		
5.6.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		
5.7.			
		VIII.1) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych.	
		VIII.2) Zdający przekazuje w języku polskim [...] informacje sformułowane w języku obcym.	

Uszczegółowienia do zadania 5.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5.4.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się liczebnik 6 napisany słownie lub cyfrą.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
6 / sześć	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
szesc	akceptowana odpowiedź bez polskich znaków
Sześć	akceptowana odpowiedź dużą literą

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
30	odpowiedź niezgodna z tekstem
шест	błąd językowy zmieniający znaczenie wyrazu (dla arkusza MJRU) / odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu (dla arkusza MJRP)
czeńć	błąd językowy zmieniający znaczenie wyrazu (dla arkusza MJRP)

Zadanie 5.5.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się wyraz *kopert*.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
kopert	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
specjalnie przygotowanych kopert	
koperty	akceptuje się formę M. I. mn.

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
zeszytu	odpowiedź niezgodna z tekstem
skarbonki	
конвертов	odpowiedź podana w innym języku niż wymagany w zadaniu (dla arkusza MJRP)
konwertów	używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu w języku rosyjskim polskimi literami

Zadanie 5.6.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się wyrażenie *15 psów*.

Odpowiedź oczekiwana (1pkt)	
15 psów / piętnastu psów	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
piętnastu psów	akceptowana odpowiedź bez polskich znaków
piętnastu piesków	

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
drogich psów	odpowiedź nieprecyzyjna
dużo	
38 psów	odpowiedź niezgodna z tekstem
4 psów	
15 собак	odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu (dla arkusza MJRP)

Zadanie 5.7.

W odpowiedzi zdającego musi pojawić się informacja, że pieniądze zostaną przeznaczone właśnie na leczenie bezdomnych psów i kotów.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
leczenie bezdomnych psów i kotów	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
leczenie (chorych) psów i kotów, które nie mają domów	
lekarza dla bezdomnych psów i kotów	
leczenie bezpańskich psów i kotów	
leki dla bezdomnych psów i kotów	

Akceptowane są również inne odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania, które są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
bezdomne zwierzęta	odpowiedź niewystarczająco precyzyjna
zwierzęta	
na lekarza/na weterynarza	
karmę dla bezdomnych psów i kotów	odpowiedź niezgodna z tekstem
karmę	
leczenie bezdomnych zwierząt	brak precyzji
leczenie psów i kotów	brak precyzji, ponieważ brakuje wyrazu <i>bezdomnych</i>
na chorych psów i kotów	

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 5.4.–5.7. w pracach zdających z dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
5.4.	-
5.5.	kapert
5.6.	pietnastu psuw
5.7.	leczenie bezdomnych psuw i kotuw

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			B
6.3.			C
6.4.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	A
6.5.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	B
7.2.			C
7.3.			A
7.4.			E

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych.	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
8.2.	<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		A
8.3.			C

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
9.2.			C
9.3.			A
9.4.			C

Zadanie 10.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
10.1.	I. Znajomość środków językowych.	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>уроках</i>
10.2.	<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		<i>русском</i>
10.3.	<i>[...].</i>		<i>управляют</i>

W zadaniu 10.1. **nie jest akceptowana** forma liczby pojedynczej – *уроке*.

Zadanie 11.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
11.1.	I. Znajomość środków językowych.	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>за хлебом</i>
11.2.	<i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		<i>поеду с братом</i>
11.3.	<i>[...].</i>		<i>на море</i>

Zadanie 11.

Dla arkusza MJRU-P0-2305

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
11.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	<i>за хлебом</i>
11.2.			<i>радугу на небе / радугу в небе</i>
11.3.			<i>находчивый/сообразительный парень/юноша / смыслённый парень</i>

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających z dysleksją, dysgrafią i dysortografią

W zadaniach otwartych sprawdzającym znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

*Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadań 10. i 11. w pracach zdających z dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
10.1.	<i>уроках</i>
10.2.	<i>рускам</i>
10.3.	<i>управляют</i>

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
11.1.	<i>за хлебот</i>
11.2.	<i>паеду з вратом</i>
11.3.	-

Wypowiedź pisemna

Zadanie 12.

Wraz z kolegami zorganizowaliście w szkole bal przebierańców. Każdy uczestnik miał przebrać się za owoc lub za warzywo. W e-mailu do koleżanki z Rosji:

- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy
- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu
- opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu
- poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu.

Ogólne wymagania egzaminacyjne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach [...].
- V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu [...] pisemnego [...].

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

- I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.1) Zdający opisuje ludzi, [...] przedmioty [...].
- V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający przedstawia [...] wady różnych rozwiązań.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VIII.3) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 5 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania treści

- W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–17 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
- Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - nie realizuje tego podpunktu lub
 - realizuje go w sposób niekomunikatywny.
- Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**
Мы выбрали такие костюмы, потому что их очень просто сделать. (jedno odniesienie)
 - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np. *Мы выбрали такие костюмы, потому что их очень просто сделать своими руками.*
- Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić:
 - przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
Ведь такие костюмы яркие, смешные и необычные.

- b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
Так мы поддержали акцию «День здоровья», которая проходила в школе на прошлой неделе.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
- jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
 - jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *красная блузка, зелёные штаны, правильное питание, День учителя, единственный (большой / огромный) минус* są traktowane jako jedno odniesienie do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą synonimicznych wyrazów/wyrażeń lub wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych wyrazów/wyrażeń jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
- **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**
Я была в коротком длинном платье. („odniósł się”)
Я надел красные брюки и штаны. („odniósł się”)
 - **napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**
Учитель физики и математики купил награды. („odniósł się”).
8. Pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *очень, много, немного*) oraz zaimki nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
9. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
10. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
11. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia, np.
- **wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy**
 - **napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**
У нас не было идеи, какие костюмы выбрать, а учителя нам подсказали.
12. Jeśli zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
13. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty

traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko się odniósł, a podpunkt, do którego zdający się odniósł, jako niezrealizowany.

15. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy... / Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *Я не знаю, как нам помогли учителя. / Я не знаю, в каком я был костюме.*
16. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
 - **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**
Я был в костюме melona. („nie odniósł się”).
17. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np. *Я был в костюме дыни, który zszokował wszystkich.* („odniósł się”).

Zadanie 12.

Wraz z kolegami zorganizowaliście w szkole bal przebierańców. Każdy uczestnik miał przebrać się za owoc lub za warzywo. W e-mailu do koleżanki z Rosji:

- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy
- napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu
- opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu
- poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu.

Привет, Оля!

Ты знаешь, в прошлую субботу мы с одноклассниками организовали в школе бал-маскарад! Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.

- wyjaśnij, dlaczego zaproponowaliście uczestnikom przebranie się w takie właśnie kostiumy

VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jeden powód/cel uzasadniający wybór kostiumów owoców lub warzyw. Powód/cel może dotyczyć na przykład:

- intencji, preferencji, zainteresowań, upodobań organizatorów balu/zdającego (np. chęci lub potrzeby zwrócenia uwagi na zdrowe odżywianie się, zadbania o zdrowie / samopoczucie), np. *Так мы хотели напомнить, что овощи полезны для здоровья.* („odniósł się”) / *Мы считаем, что нужно есть фрукты и овощи, поэтому и предложили такие костюмы.* („odniósł się”)
- okoliczności, osób, wydarzeń, które miały wpływ na podjęcie przez organizatorów balu / zdającego tej decyzji, np. *Около школы есть театр, в его костюмерной большой выбор костюмов, и мы подумали, что там каждый найдёт себе что-то подходящее.* („odniósł się i rozwinął”) / *Мы с друзьями следим за одним блогером в Интернете. Он вегетарианец и организовал флешмоб, а мы решили поддержать его идею.* („odniósł się i rozwinął”).

Akceptuje się wypowiedź, w której jako powód zdający podaje chęć stworzenia niezwyklej atmosfery sprzyjającej dobrej zabawie na tym balu, np. *Мы хотели, чтобы всем было весело и интересно.* („odniósł się”).

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli zdający:

- nawiązuje do tematyki owoców i/lub warzyw, ale z kontekstu nie wynika jasno, że był to powód wyboru właśnie takich kostiumów / zorganizowania balu o tej tematyce, np. [*Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.*] *Мы любим есть овощи и фрукты / Был День экологии / Был День природы / Был День здоровья.* (O→N), ALE [*Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.*] *Мы организовали этот бал, потому что любим есть овощи и фрукты.* („odniósł się”)
- przedstawia powód wyboru kostiumów / zorganizowania balu, który nie ma związku z tematyką owoców i/lub warzyw, np. [*Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.*] *Мы это сделали, потому что был День учителя.* (O→N),

ALE [Мы попросили ребят прийти в костюмах овощей и фруктов.] Был День учителя. („nie odniósł się”).

Jako rozwinięcie tego podpunktu polecenia traktuje się zwroty takie jak *быть довольным, счастливым, грустным, супер / замечательно / чудесно*, określające uczucia / emocje / stosunek piszącego do balu, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli podaje powód/ceł wyboru kostiumów owoców lub warzyw, np. *Мы все переоделись в костюмы овощей и фруктов. Мне очень понравилось.* („nie odniósł się”), ALE *Мы все переоделись в костюмы овощей и фруктов, потому что родители подсказали нам эту оригинальную идею. Мне очень понравилось.* („odniósł się i rozwinął”).

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Бал был вечером.	В октябре у нас проходила осенняя ярмарка урожая. (R→O)	Нам пришла в голову эта идея, потому что на уроке биологии мы с друзьями делали проект о пользе овощей и фруктов.
Это была хорошая идея.	Таким образом мы отметили День урожая.	Мы не хотели, чтобы были только костюмы Бэтмена, Супермена и Человека-паука. Мы хотели чего-то нового и оригинального.

• **napisz, w jaki sposób nauczyciele pomogli Wam w realizacji tego projektu**

V.2) Zdający opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do wsparcia/pomocy nauczycieli w organizacji balu przebierańców. Pomoc lub wsparcie nauczycieli mogły polegać na udostępnieniu sali, wystąpieniu o zgodę na organizację balu do dyrekcji szkoły, pomocy w zdobyciu funduszy na zakup materiałów potrzebnych do wykonania dekoracji i/lub strojów itp., na przykład: *Учителя разрешили нам оставаться в классах после занятий и проводить там репетиции.* („odniósł się i rozwinął”) / *Вместе с учителями мы подготовили вопросы на конкурс о здоровом питании.* („odniósł się i rozwinął”).

Akceptowana jest wypowiedź, w której zdający:

- odnosi się do jednego nauczyciela, który pomógł uczniom w realizacji ich projektu lub informuje o działaniach dyrekcji szkoły w tym zakresie, np. *Директор купил награды.* („odniósł się”) / *Учительница биологии сшила два красивых костюма: помидора и огурца.* („odniósł się i rozwinął”)
- informuje o oczekiwaniach uczniów wobec nauczycieli w kwestii organizacji balu, np. *Мы не знали, как сделать костюмы, и поэтому попросили помочь одного из учителей.* („odniósł się”).

Jeżeli zdający informuje, w jaki sposób inne osoby (nie nauczyciele) pomogły w organizacji balu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Мама испекла на наш бал клубничный пирог.* (O→N).

Nie jest akceptowana jako realizacja tego podpunktu polecenia wypowiedź, w której zdający:

- opisuje emocje nauczycieli na wiadomość o planach zorganizowania balu, np. *Учителя очень обрадовались, когда узнали, что мы хотим организовать бал-маскарад.*
- przedstawia opinię nauczycieli dotyczącą organizacji balu, np. *Некоторые учителя считали, что бал-маскарад – это отличная идея.*
- przedstawienie opinii/emocji uczniów (w tym swoje) dotyczące pomocy udzielonej przez nauczycieli w organizacji balu, np. *Мы очень благодарны нашим учителям за их помощь.*

Taka realizacja tego podpunktu polecenia może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający informuje, jakiego konkretnego wsparcia/pomocy udzielili nauczyciele w organizacji balu, np. *Учителям очень понравилась идея организации бала-маскарада и они разрешили нам делать костюмы на уроках.* („odniósł się i rozwinął”).

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Директор и учителя нам очень помогли.	Родители купили нам краски и цветную бумагу, чтобы мы смогли украсить школьный спортзал. (R→O)	Учитель географии привёз нам напитки, учителя химии и биологии помогли украсить зал, а учитель физики подобрал музыку.
Всем учителям понравились наши костюмы.	Вместе с одним из учителей мы приготовили программу бала.	Благодаря нашему классному руководителю мы смогли взять в театре красивые костюмы напрокат.

- **opisz kostium, w którym wystąpiłeś(-aś) na balu**

V.1) Zdający opisuje ludzi, [...] przedmioty [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający podaje przynajmniej jedną cechę kostiumu, w którym wystąpił na balu. Opis kostiumu może dotyczyć na przykład:

- kolorystyki, np. *Я решил надеть на бал зелёный комбинезон и жёлтую шапочку.* („odniósł się”)
- materiału, z którego został wykonany, np. *Я решил сделать себе костюм из картона.* („odniósł się”)
- fasonu, np. *Я надел брюки. На карманах я нарисовал груши.* („odniósł się”) *Я была в длинном платье с короткими рукавами и с изображением лука.* („odniósł się i rozwinął”)
- akcesoriów, np. *Я надел маску.* („odniósł się”).

Akceptuje się wypowiedź, w której zdający podaje wyłącznie nazwę owocu lub warzywa, za które był przebrany, np. *Я была в костюме винограда.* („odniósł się”).

Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli zdający opisuje kostium, w którym wystąpił na balu ktoś inny niż on sam. Taka realizacja tego podpunktu polecenia może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisuje swój kostium, np. *Одна из моих одноклассниц была одета в зелёное платье, у неё была красная сумка в форме помидора.* (R→O), ALE *Одна из моих одноклассниц была одета в зелёное платье, у неё была красная сумка в форме помидора, а я была в костюме малины.* („odniósł się i rozwinął”).

Opinia zdającego lub opinia innych osób o kostiumie piszącego nie jest realizacją tego podpunktu polecenia. Taka informacja może być traktowana jako element rozwijający, **pod warunkiem** że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli opisuje swój kostium, np. *Моим друзьям очень понравился мой костюм.* („nie odniósł się”) / *В своём костюме я чувствовал себя уверенно.* („nie odniósł się”), ALE *Я надел маску клубники, украшенную листиками. Все хвалили мой костюм.* („odniósł się i rozwinął”).

Nie jest akceptowana jako realizacja tego podpunktu polecenia wypowiedź, w której zdający:

- podaje wyłącznie nazwę/nazwy części garderoby, np. *На бал я надела майку, штаны и шапку.* („nie odniósł się”)
- informuje wyłącznie o tym, że przebrał się za owoc lub za warzywo, i nie podaje jego konkretnej nazwy, ani go nie opisuje, np. *Я была в костюме фрукта.* („nie odniósł się”)
- opisuje swój strój w sposób jednoznacznie wykluczający możliwość, że jest to strój owocu lub warzywa, np. *Я был в майке с изображением летучей мыши.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Я был в костюме Бэтмена.	Я выбрала костюм красного перца.	Я была в длинном фиолетовом платье с зелёной шляпкой.
Я думаю, что у меня был самый красивый костюм.	У меня был берет как патиссон.	Мой костюм был сделан из картона, листьев и зелёной ткани в полоску.

• poinformuj, co nie podobało Ci się w organizacji balu

V.8) Zdający przedstawia [...] wady różnych rozwiązań.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje przynajmniej o jednym aspekcie organizacji balu, który mu się nie spodobał. Z treści pracy musi wynikać, że piszący ma negatywny stosunek do opisywanych czynności / zdarzeń / sytuacji, np. *Было мало места, чтобы переодеться.* („odniósł się”).

Zdający może wyrazić swoją krytykę, odnosząc się do takich kwestii, jak na przykład:

- miejsce/czas zorganizowania balu, np. *Мне кажется, что надо было организовать бал не в школе, а в другом месте.* („odniósł się”) / *Мне не понравилось, что бал был в субботу.* („odniósł się”)
- przygotowanie balu, np. *Мне не понравилось, что мы писали сценарий бала во время уроков.* („odniósł się”) / *Жаль, что не все включились в подготовку бала.* („odniósł się”)
- atmosfera, muzyka, atrakcje, np. *Диджей включал только рэп, а я не люблю такую музыку.* („odniósł się”) / *Никто не мог расслабиться, потому что в понедельник была контрольная по математике.* („odniósł się i rozwinął”)
- dekoracje/wystrój, np. *К сожалению, мы не успели украсить зал.* („odniósł się”) / *Было слишком мало шариков.* („odniósł się”)
- jedzenie/napoje, np. *Жаль, что мы забыли купить напитки.* („odniósł się”) / *Были только чипсы.* („odniósł się”) / *Мы надеялись, что участники принесут с собой разную еду, но были только чипсы.* („odniósł się i rozwinął”)
- aspekty organizacyjne, np. *Бал закончился слишком рано, мы были разочарованы.* („odniósł się”)
- zachowanie/postawa uczestników balu, np. *К сожалению, не все пришли в костюмах.* („odniósł się”) / *После бала осталось много мусора, и нам пришлось весь следующий день убирать зал.* („odniósł się i rozwinął”).

Zdający nie musi używać w pracy sformułowania *Мне не понравилось*.

Zdający może wyrazić swój negatywny stosunek do organizacji balu za pomocą wyrazów /zwrotów/ wyrażień, które na przykład:

- wskazują na niezadowolenie, rozczarowanie, złość, smutek, brak zainteresowania, np. *быть недовольным, быть грустным, разочароваться, ненавидеть, мешать, к сожалению, жаль, проблема была в том, что,* np. *К сожалению, рок-группа исполняла старые хиты.* („odniósł się”)
- określają niedosyt czegoś lub przesytność czegoś, np. *было слишком мало / слишком много / не хватало,* np. *На балу было слишком много людей.* („odniósł się”)
- wskazują na negatywne sytuacje lub cechy czegoś, np. *Музыка была ужасная.* („odniósł się”) / *Столбы были грязные.* („odniósł się”).

Informacje dotyczące wrażeń, emocji oraz wyrażenia określające stosunek piszącego do organizacji balu mogą być traktowane jako rozwinięcie tego podpunktu polecenia, **pod warunkiem** że stanowią wzmocnienie już wyrażonego niezadowolenia, np. *К сожалению, рок-группа исполняла старые хиты.* („odniósł się”), *АЛЕ К сожалению, рок-группа, которую мы пригласили, играла плохо.* („odniósł się i rozwinął”).

Jeżeli z kontekstu jasno nie wynika, że zdający był niezadowolony/rozczarowany organizacją balu, to taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom

<i>niższy</i> , np. <i>На балу были ученики только нашей школы. (O→N), ALE На балу были ученики только нашей школы, поэтому я не мог пригласить свою девушку, которая очень хотела прийти.</i> („odniósł się i rozwinął”).		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Бал мне не понравился. Бал длился два часа. (O→N)	Никто не хотел помогать нам украшать зал. Без костюма не впускали, а мне кажется, что это неправильно.	Мне не понравилось, что не было конкурса на лучший костюм. Я бы его обязательно выиграл. Бал длился всего два часа, в 22:00 музыку выключили, хоть нам хотелось ещё потанцевать.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź jest w całości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB w wypowiedzi występują sporadyczne usterki w spójności i/lub logice.
1 pkt	Wypowiedź zawiera dość liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment tekstu (np. 1–2 zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt. Jeśli takich fragmentów jest więcej lub są one dłuższe, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

1. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać np. z:
 - braku połączenia wypowiedzi piszącego z podanym początkiem
 - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
2. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
3. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
6. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
7. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
8. Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
9. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie najprostsze środki językowe.

Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *хороший, интересный, красивый*, stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *у нас были проблемы с музыкой* zamiast *мы имели проблемы с музыкой* / *испечь пирог* zamiast *сделать пирог*).

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *Я взял напрокат костюм (зрушы).*

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	<i>Słońce (gżeje).</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce (<u>gżać</u>) w lecie.</i>
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę, <u>bo było goraco.</u></i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
 - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera **60** wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „М jak miłość”, книга „Свiат Дыску”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta

indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *на озере* (2 wyrazy), *в большом городе* (3 wyrazy), 1789 (1 wyraz), 10.01.2015 (1 wyraz), *10 января 2015* (3 wyrazy).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - wyrazy łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. XX = 1 wyraz, XX век = 2 wyrazy.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki”).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Новые Горизонты*. (4 wyrazy).